1853. No. 69.

MIDDELBURGSCHE COURANT

Donderdag 9 Junij.

Bij dit no. behoort het verslag van den Gemeenteraad van Vlissingen en van Zierikzee, beide zitting van den 6 Junij 1853.

Besturen en Administratiën.

SCHUTTERIJ.

Loting van den jare 1853.

De **Burgemeester** en **Wethouders** van **Middelburg**;

Gelet op art. 11 van Zr. Ms. besluit van den 21 Maart 1828;

Maken bekend:

1. Dat de Alphabetische Naamlijst van al de Personen, die aan de loting van dit jaar voor de Schutterij dezer Gemeente moeten deel nemen, ter inzage van een iegelijk zal liggen op het Raadhuis dezer Stad, van heden tot en met Zaturdag den 18 dezer (des Zondags uitgezonderd), des voormiddags van 9 tot 12 ure, ten einde een ieder in staat zoude zijn om, in geval hem op die Lijst eenige Personen of omstandigheden mogten voorkomen, die daarop nog behooren te worden aangeteekend of daarvan moeten worden weggelaten, zulks ter kennis te brengen van de Commissie, welke bij de loting tegenwoordig zal zijn.

2. Dat voorschrevene Loting zal plaats hebben op Dingsdag den 21 dezer, des morgens ten 10 ure, op de Boven-voorzaal van het Raadhuis.

3. Dat almede bij de Loting zullen moeten tegenwoordig zijn, ten einde tot eene naloting te worden toegelaten, alle Personen, vallende in de jaren der Schutterij, welke uit andere Gemeenten, sedert de laatste inschrijving, in deze Gemeente zijn komen inwonen, en buiten de termen van dienstpligtigheid zijn gebleven; en

4. Dat niemand tot de loting zal worden toegelaten, dan de Ingeschrevenen zelven of hunne Gevolmagtigden, ten welken einde zij, zoo wel als hunne Gemagtigden, voorzien zullen moeten zijn van een oproepings-biljet, hetwelk ieder hunner van wege het Stedelijk Bestuur zal worden te huis bezorgd.

MIDDELBURG, den 8 Junij 1853.

De Burgemeester en Wethouders voornoemd,
PASPOORT VAN GRYPSKERKE.
De Secretaris,
M. F. LANTSHEER.

FABRIJKEN EN TRAFIJKEN.

De **Burgemeester** en **Wethouders** van **Middelburg**;

Gelet op het verzoek, door den Gemeenteraad aan den Koning ingediend, om eene Gasfabrijk op te rigten op het Molenwater (sectie A, no. 8, 557, 630, 655, 631, 633, 634);

Brengen voorschreven verzoek ter kennis der Ingezetenen, onder mededeeling, dat, naar aanleiding van het Koninklijk Besluit van den 31 Januarij 1824 (Staatsblad no. 19), rakende de vergunningen ter oprigting van sommige Fabrijken en Trafijken, op Vrijdag den 17 Junij aanstaande, des namiddags ten één ure, ten Raadhuize alhier, de vereischte informatien *de commodo et incommodo*, met opzigt tot deze Fabrijk, zullen worden genomen.

Wordende mitsdien een ieder, die vermeenen mogt daar tegen eenige bezwaren te moeten kenbaar maken, uitgenoodigd, zich ter aangewezene plaats en uur daartoe te vervoegen.

MIDDELBURG, den 6 Junij 1853.

De Burgemeester en Wethouders voornoemd,
PASPOORT VAN GRYPSKERKE.
De Secretaris,
M. F. LANTSHEER.

AANBESTEDING GEMEENTE-WERKEN.

De **Burgemeester** en **Wethouders** van **Middelburg** maken bekend,

Dat op Donderdag den 23 Junij eerstkomende, des middags ten 12 ure, op het Raadhuis, de Publieke Aanbesteding zal plaats hebben van de volgende Gemeente-werken:

1. Eenige **Herstellingen** aan de **Stads Kaaimuren** en **Binnengrachten**, voor den tijd van drie achtereen volgende jaren.
2. Het **Herstellen** van de **Beschoeijingen** aan de **Turfkade**, gedurende den tijd van drie achtereen volgende jaren.
3. Het **Vernieuwen** van de **Groote Vloeddeuren** der **Kleine Sas**, en het **Vernieuwen** van het **Groot Afslaatschoft** in den **Spuikoker** van het Spui.

Dat de voorwaarden van heden af, ter Secretarie en bij den Stads Bouwmeester, ter lezing liggen, en dat de aanwijzing in loco zal plaats hebben drie dagen vóór den dag der Aanbesteding, des morgens van tien tot twaalf ure, door voornoemden Bouwmeester, bij wien intusschen nadere inlichtingen te bekomen zijn.

MIDDELBURG, den 6 Junij 1853.

De Burgemeester en Wethouders voornoemd,
PASPOORT VAN GRYPSKERKE.
De Secretaris,
M. F. LANTSHEER.

VERSLAG

van den toestand der Gemeente.

De **Burgemeester** en **Wethouders** van **Middelburg** maken bekend,

Dat het Verslag van den toestand der Gemeente, door hen in de maand April aan den Gemeenteraad gedaan, tegen betaling van *f* 1,20, bij de Stads Drukkers J. C. & W. ALTORFFER algemeen is verkrijgbaar gesteld.

MIDDELBURG, den 6 Junij 1853.

De Burgemeester en Wethouders voornoemd,
PASPOORT VAN GRYPSKERKE.
De Secretaris,
M. F. LANTSHEER.

BETALING van Tractementen, over het tweede kwartaal 1853, ten Kantore van Heeren Ontvangers der Directe Belastingen en den Arrondissements-Betaalmeester te Middelburg.

Binnenlandsche Tijdingen.

MIDDELBURG, 8 Junij.

Het ijzeren stoomjagt Stad Middelburg, dat gisteren namiddag hier werd verwacht, heeft de reis herwaarts niet kunnen ondernemen, ten gevolge van een gebrek, dat zich den vorigen dag, naar wij vernemen, aan de machine had opgedaan, doch hetwelk gelukkig niet van dien aard was of de reis is geregeld tot Rotterdam kunnen vervolgd worden. [illegible] stoomboot [illegible] van daar naar Veere vervoerd, van waar een en ander gisteren avond naar deze stad is overgebragt.

Heden kon gevolgelijk ook de aangekondigde afvaart van hier geen plaats hebben, en zijn ook de postpaketten allen op de gewone wijze met de post verzonden.

— Heden had alhier, in eene departements-vergadering van de Maatschappij ter bevordering van Nijverheid, de uitreiking plaats van prijzen, toegekend aan de leerlingen der alhier gevestigde industrie-school, die op het laatst gehoudene examen de meeste blijken van vordering hadden aan den dag gelegd. Deze werden toegekend: de 1ste aan J. de Klerck, de 2de aan A. Senee, de 3de aan P. G. de Jager, de 4de aan J. A. de Ridder, de 5de aan M. F. Klaassen, de 6de aan M. J. Lebrand, de 7de aan C. Broerse, met het lot tegen J. Hamakers.

Na de uitreiking hield de voorzitter van het bestuur der industrie-school eene toepasselijke aanspraak tot de gezamenlijke leerlingen, die zich daarop verwijderden.

— Den 4 junij, des middags ten 4 ure, is van de werf der heeren J. & K. Smit, met het beste gevolg, te water gelaten het barkschip Luctor et Emergo, kapitein S. Ouwehand, gebouwd voor rekening van de reederij der heeren den Bouwmeester, Borsius en van der Leyé alhier.

— Wij hebben voor ons liggen het Nederlandsch Jaarboekje der Posterijen, voor 1853, 5de jaargang, uitgegeven door en voor rekening van den heer S. Gille Heringa, directeur van het postkantoor te Vlissingen. Met belangstelling hebben wij van den inhoud kennis genomen, en mogen den schrijver den welverdienden lof niet onthonden voor de aanzienlijke moeite, welke hij zich weder getroost heeft, om ook dezen bundel zoo volmaakt mogelijk te doen zijn. Voor elk, die op het postwezen betrekking heeft, mag dit fiksch geredigeerd en bij uitstek goedkoope jaarboekje met het volste regt onmisbaar worden genoemd. Maar ook buiten dien kring zal het velen gewigtige diensten bewijzen; terwijl het mengelwerk in dezen jaargang voor allen eene aangenaam verpozende, voor menigeen eene belangwekkende, lectuur zal uitmaken. De verdienstelijke schrijver vinde in eene ruime deelneming, vooral van de zijde zijner ambtsbroeders, de beste belooning voor zijnen nuttigen arbeid.

— De heer Wesseling, luitenant-ter-zee 1ste klasse, wordt tijdelijk belast met de functie van equipagiemeester te Vlissingen, ter vervanging van den heer Lehman de Lehnsfeldt.

— Zr. Ms. brik de Zeehond, kommandant kapitein-luitenant-ter-zee Escher, is gisteren morgen naar zee gezeild, om te Hellevoetsluis binnen te vallen, ten einde verder aan den Moerdijk de kadetten van het 2de en 3de studiejaar, tot het doen eener exercitiereis in de Noordzee en den Atlantischen Oceaan, te doen embarqueren.

— Men schrijft uit Goes van den 5 dezer:

„Deze week was voor de naburige gemeente Heinkenszand rijk in gebeurtenissen. Eene betreurenswaardige achteloosheid berokkende wederom den dood van een kind. Zekere arbeidster plaatste haar kind op een stoeltje nabij den haard en begaf zich naar buiten. Een weinig tijds daarna terug komende, vond zij het zieltogende en deerlijk gebrand. Alle aangewende hulp mogt niet baten en thans betreurt de onvoorzigtige vrouw het verlies van haar geliefd kind.

„Verder heeft een schoenmaker getracht zich te verdrinken, doch is daarin gelukkig verhinderd. Misbruik van sterken drank was ook hier weder de aanleidende oorzaak.

„Terwijl eindelijk een wagen met twee paarden op den hol is geraakt, door het breken van een der lijsten, en in een watergang gestort, waaruit paarden en wagen, na vele inspanning, wederom te voorschijn zijn gehaald."

— Naar men verneemt zal Z. K. H. prins Hendrik met zijne gemalin, bij hunnen plegtigen intogt in de residentie, gezeten zijn in een rijtuig, bespannen met zes paarden, omgeven door zes lakeijen, gevolgd door onderscheidene hofkoetsen.

Ook verneemt men, dat op het paleis van Z. K. H. prins Frederik, het Huis de Pauw, vele toebereidselen worden gemaakt tot het houden van feesten bij gelegenheid van de aankomst van HH. KK. HH. prins en prinses Hendrik. Onder anderen zal er een bal champêtre worden gegeven. De oranjerie-zaal wordt daartoe in gereedheid gebragt.

De zangvereeniging Cecilia, van 's Gravenhage, zal, bij gelegenheid der feesten, welke eerlang in die residentie zullen worden gehouden, een wedstrijd geven van al de liedertafels van het rijk. Daarbij zullen zes prijzen worden uitgeloofd, onder anderen een door Z. M. den koning, een door Z. K. H. prins Frederik, beschermheer der vereeniging, en een door het stedelijk bestuur. Men verneemt bovendien, dat de liedertafel Helicon, onder bescherming des konings, al de zangvereenigingen in de residentie en der afdeeling 's Gravenhage van de maatschappij tot bevordering der toonkunst heeft uitgenoodigd, zich te vereenigen aan den stoet, die HH. KK. HH. prins en prinses Hendrik bij hunnen intogt zal vergezellen.

Men verneemt, dat vele bewoners van de straten, welke het vorstelijk echtpaar zal doortrekken, voornemens zijn hunne woningen met groen te versieren.

Vele aanzienlijke familien, welke reeds de residentie verlaten en zich naar hunne buitengoederen begeven hadden, zullen, zoo ter gelegenheid van den verjaardag van H. M. de koningin als bij de terugkomst van Z. K. H. prins Hendrik met zijne gemalin, in de residentie terugkeeren.

— Z. M. heeft tot officier van gezondheid 2de klasse bevorderd, den officier van gezondheid 3de klasse H. L. Köhler.

— Den 16 dezer zal, zoo wel te Amsterdam als te 's Gravenhage, en den 17den te Breda, eene stemming plaats hebben voor de benoeming van een lid der tweede kamer van de staten-generaal.

— Men verneemt, dat de opening van de vergadering der staten-generaal, aanstaande dingsdag den 14 dezer, door Z. M. den koning op de gebruikelijke wijze zal plaats hebben.

— De minister van marine heeft ter kennis van de belanghebbenden gebragt, dat in het vaarwater het Kolfin, Ooster van de haven van Stavenisse, aan den kant der bakens, een vaartuig gezonken ligt, bij gewoon laag water zigtbaar, en dat tot aanwijzing daarop een baken is geplaatst.

— De vergadering ter reorganisatie van het israelitisch kerkgenootschap in Nederland heeft, in hare zes zittingen, in den loop der voorgaande week gehouden, meer dan twee derden van hare taak reeds volbragt. Zij is zaturdag gescheiden tot maandag 27 dezer. Naar men wil, zijn in het ontwerp-reglement belangrijke wijzigingen gebragt.

— Het dagblad Overijssel wil weten, dat er ernstig aan gedacht wordt, om den gouverneur-generaal van Nederlandsch Indië, den heer Duymaer van Twist, terug te roepen, en diens hooge waardigheid op te dragen aan prins Hendrik der Nederlanden.

— Te Breda zal van den 3 tot den 12 october aanstaande, door de maatschappij van nijverheid voor het arrondissement Breda, gehouden worden eene tentoonstelling van voorwerpen van nijverheid en kunst, en wel ter gelegenheid van het 25jarig bestaan der koninklijke akademie aldaar.

— Door commissarissen voor den straatweg tusschen Zierikzee en Brouwershaven is onlangs de veltooijing van dien weg, voor de som van *f* 22,000, aanbesteed aan M. van den Ende, metselaar te Zierikzee.

— Laatstleden vrijdag arriveerde te Rotterdam, van Boness, het engelsch sloepschip Favourite, kapitein James Ainslie, te huis behoorende te Alloa, in Schotland; genoemde kapitein ontdekte den 31 mei ll. in de Noordzee, op de hoogte van Leamen en Ower, de in gevaar verkeerende russische bark Hoppet, kapitein G. E. Serlachius, van Louisa bestemd naar Cadix, met eene lading hout. Niettegenstaande het onstuimig weder, besloot kapitein Ainslie de equipagie van het geheel masteloos op zijne lading drijvende schip hulp te verleenen, en had het onuitsprekelijk genoegen in drie togten met de sloep, onder bijzondere en hoogst moeijelijke omstandigheden, den kapitein en de geheele equipagie, bestaande uit 14 man, benevens een hond, het leven te redden. De schipbreukelingen werden met zeemans hartelijkheid verpleegd en behouden en wel te Rotterdam gebragt.

— Ll. zondag morgen is te Hellevoetsluis binnen gekomen Zr. Ms. stoomschip Curaçao, onder bevel van den luitenant-ter-zee Hnys, van Suriname.

— De Amsterdamsche Courant behelst een schrijven uit Almelo, waarin het gerucht, als zouden bij de verkiezingen voor de tweede kamer aldaar onregelmatigheden hebben plaats gehad, wordt gelogenstraft.

Kerknieuws. — *Middelburg* 8 *junij.* Ll. zondag werd in de kerk der Evangelisch-Luthersche gemeente alhier tot leeraar bevestigd, de wel-eerw. zeer-gel. heer J. H. W. Bückman (laatst predikant te Tiel), door ds. J. A. Kramer, van 's Hage, met eene leerrede over 2 Thimotheus 4 vs. 2. Des avonds aanvaardde de bevestigde zijn ambt in deze gemeente, met eene leerrede, naar aanleiding van Johannes 17 vs. 17.

Burgerlijke Stand.

Gedurende de afgeloopene maand zijn in de registers van den burgerlijken stand der gemeente **Middelburg** ingeschreven, als:

Geboren: 40 kinderen; 23 van het mannelijke en 17 van het vrouwelijke geslacht;

Overleden: 40 personen; 15 van het mannelijke en 25 van het vrouwelijke geslacht. Levenloos aangegeven: 4.

Van de overledenen waren beneden den ouderdom van een jaar, 8; van 1 tot 5 jaren oud, 8; van 5 tot 10 jaren, 0; van 10 tot 15, 2; van 15 tot 20, 1; van 20 tot 25, 6; van 25 tot 30, 1; van 30 tot 35, 1; van 35 tot 40, 1; van 40 tot 45, 3; van 45 tot 50, 0; van 50 tot 55, 2; van 55 tot 60, 2; van 60 tot 65, 2; van 65 tot 70, 2; van 70 tot 75, 1; van 75 tot 80, 2, van 80 tot 85, 3; van 85 tot 90, 1.

Gehuwd: 38 paren.

Gedurende de maand mei 1853 zijn in de registers van den burgerlijken stand der gemeente **Vlissingen** ingeschreven, als:

Geboren: 36 kinderen; 19 van het mannelijke en 17 van het vrouwelijke geslacht.

Overleden: 14 personen; 12 van het mannelijke en 2 van het vrouwelijke geslacht. (Onder de overledenen zijn begrepen een militair in het hospitaal en een elders overledene; die te Vlissingen is ingeschreven.)

Levenloos aangegeven: geene.

Van de overledenen waren beneden den ouderdom van een jaar, 3; van 1 tot 5 jaren oud, 2; van 5 tot 10 jaren, 1; van 10 tot 15, 0; van 15 tot 20, 1; van 20 tot 25, 0; van 25 tot 30, 0; van 30 tot 35, 0; van 35 tot 40, 0; van 40 tot 45, 0; van 45 tot 50, 0; van 50 tot 55, 0; van 55 tot 60, 2; van 60 tot 65, 1; van 65 tot 70, 2; van 70 tot 75, 0; van 75 tot 80, 2.

Gehuwd: 15 paren.

Buitenlandsche Tijdingen.

Engeland. — *Londen 4 junij.* Gisteren gaf H. M. een groot concert op het paleis van Buckingham. Onder de ruim 400 genoodigden waren de hertog van Genua en al de leden der koninklijke familie.

— Lord Dacre, bekend door zijne werkzaamheden gedurende den oorlog in Vlaanderen, bij den aanval op Koppenhagen en in den oorlog in Spanje, is dezer dagen, in den ouderdom van 76 jaren, alhier overleden.

— Eene vrouw uit Pendleton, nabij Manchester, is dezer dagen bezig om eene weddingschap van 500 p. st. te winnen, door een weg van duizend engelsche mijlen in den tijd van duizend uren te voet af te leggen, welke wandeling zij den 7 mei aanving, terwijl zij, volgens ingekomen berigt, laatstleden vrijdag reeds 504 mijlen afgelegd had. Aan jeder, die ontdekken mogt dat zij slaapt op den tijd dat zij gaan moest, is eene belooning van 5 p. st. toegezegd. Deze vreemdsoortige wandelaarster heeft het gewaad der Bloomers gekozen, als voor haar doel gemakkelijker dan de gewone vrouwenkleeding.

— Naar aanleiding van het door de dagbladen medegedeeld berigt, dat zekere Mary Bolton onlangs in den ouderdom van 125 jaren overleden is, en dat men haar de oudste vrouw op de wereld achtte, ontkent een dagblad van Charlestown deze laatste bewering, naardien te Williamsburg zekere jufvrouw Singleton woont, die haar 131ste jaar bereids is ingetreden, nog zeer gezond en opgeruimd, en in het genot van al hare zintuigen is, uitgenomen dat des gezigts, hetwelk zij in haar 99ste jaar verloren heeft.

Duitschland. — *Weenen 3 junij.* Naar men zegt zal, op 12 augustus e. k., het huwelijk van den hertog van Brabant met de aartshertogin Maria Henriette Anna bij volmagt worden voltrokken, zullende aartshertog Albert den hertog vertegenwoordigen.

De bruid van den hertog van Brabant zal eerlang met hare moeder naar Bremen vertrekken, alwaar later de hertog, naar men zegt, haar zal komen bezoeken.

— Met betrekking tot het oostenrijksch-zwitsersche geschil vernemt men niets naders. Zeker is het dat de hoop, om de zaak langs den weg des vredes beslist te zien, thans meer is gevestigd. De heer Steiger treedt weder als zwitsersch zaakgelastigde, ook wat de uiterlijke vormen betreft, op, en graaf Karnicki vertrekt weder naar Bern. Volgens Lloyd zal ook de oostenrijksche gezant bij het hof van Sardinië spoedig naar Turyn terugkeeren.

— De koning van Beijeren, wiens komst alhier reeds bij herhaling was aangekondigd, wordt nu den 11 dezer verwacht.

Berlijn 5 junij. De tolconferentiën, zoo dikwijls reeds besproken in de dagbladen, zullen nu, later dan aanvankelijk was bepaald, in het begin der volgende maand een aanvang nemen.

— De pruissische regering heeft geene termen gevonden tot inwilliging van het door eenige voorname kooplieden te Berlijn gedane verzoek om vrijen invoer van granen.

— Tusschen Pruissen en Denemarken zijn onderhandelingen geopend tot het sluiten van een handelsverdrag, die echter, naar men denkt, niet tot de gewenschte uitkomst zullen leiden.

— Het gerucht was verspreid, dat de regering de pruissische officieren, die zich in het turksche leger bevinden om daar onderwijs te geven, had terug geroepen. Tot dus ver is dit echter nog niet geschied.

Frankrijk. — *Parijs 5 junij.* De Moniteur deelt, ten gevolge van een rapport van den minister van binnenlandsche zaken, een besluit mede, waarbij de wijze van toepassing in de havens van Frankrijk geregeld en beschikkingen genomen worden, ten aanzien van de overeenkomst betreffende de gezondheids-maatregelen, gesloten tusschen Frankrijk en Sardinië. Deze beschikkingen zullen algeheele uitvoering erlangen, in de genoemde havens, ten aanzien der schepen onder sardinische vlag, te rekenen van den 15 dezer.

— De keizer heeft gisteren een brief ontvangen van den president der republiek van Paraguay, waarin deze aan Z. M. schrijft, dat een verdrag van vriendschap, koophandel en zeevaart tusschen Frankrijk en Paraguay gesloten is.

— Men beweert van verschillende zijden, dat de keizerin zich weder in gezegende omstandigheden bevindt.

— Gisteren hebben eenige manoeuvres plaats gehad in het kamp van Satory. Het programma dier manoeuvres was de veldslag der Pyramiden. Eene ontzettende menigte volks was uit Parijs gekomen, om getuige dezer wapenoefeningen te zijn. De gendarmerie had veel moeite, om de orde, bij den grooten toeloop der nieuwsgierigen, te handhaven. Een enkel ongeluk heeft men daarbij te betreuren. Een karabinier is namelijk gevallen, waardoor hij eene wonde van zijn sabel bekomen heeft.

— De maarschalk Saint Arnaud heeft, bij zijn doortogt in Rijssel, den veldslag van Isly op de esplanade der citadel doen uitvoeren.

— De straten en boulevards van Parijs zijn opgevuld met duitsche landverhuizers, die aalmoezen afsmeeken om zich over Havre naar Amerika te kunnen begeven.

— De verantwoordelijke uitgever en de redacteur van het dagblad la Mode zijn, met bevestiging van het door den eersten regter over hen uitgesproken vonnis, in hooger beroep veroordeeld, ieder tot eene maand gevangenisstraf, wegens het verspreiden van valsche tijdingen.

— *6 Junij.* — De telegraaf berigt de aankomst te Marseille van de pakketboot van Konstantinopel, medebrengende tijdingen van den 25 mei, waaruit blijkt, dat in den toestand aldaar geenerlei verandering is gekomen. Berigten van den 26 bevestigen dit, en voegen daarbij, dat men te Konstantinopel de hoop niet verloren had, dat alles zich in vrede zoude schikken, ofschoon men nog eenige vrees koesterde omtrent het aanwezig zijn van twee russische stoomschepen in de haven. Desniettegenstaande gaat men voort met zich op voet van oorlog te stellen. De vloot, onder bevel van Achmet-pacha, is de haven binnen geloopen; die van Egypte wordt iederen dag verwacht, met 25 à 30,000 man troepen.

Beursberigt. — 3 pct. 78,70; 4½ pct. 102,00 fr.

België. — *Brussel 7 junij.* De senaat heeft gisteren de begrooting van justitie, het traktaat van scheepvaart tusschen België en den Pauselijken Staat, gesloten, en de veranderingen, in art. 112 der wet van 1817 op de militie-wet, met algemeene stemmen aangenomen. Vervolgens heeft men het wets-ontwerp, tot vermeerdering van het personeel in het hof van appel en de regtbank van eersten aanleg te Brussel, in behandeling genomen.

Zeetijdingen.

MIDDELBURG 8 junij. Den 2 dezer is te Hartlepool gearriveerd het schip *de Phoenix*, P. J. Kasse. Schip en equipagie in goeden staat.

VLISSINGEN 8 junij. Voor Antwerpen bestemd, zijn alhier ter reede gekomen: *Columbo*, Harris, van Nieuw-Orleans, met katoen; *Courrier de Marseille*, V. Ledault, van Monte-Video, met huiden; *Ortelius*, de Boo, van Rio-Janeiro, met koffij; *Marie Sophie*, N. R. Pettersen, van Bergen, met visch en traan; *Elsje*, Scherpbier, van Smirna, met krenten.

Ook is alhier gearriveerd de Belgische oorlogs-schooner *Louise*, Petit, komende van Sierra-Leona.

Van Antwerpen zijn de Schelde afgekomen en van onze reede naar zee gezeild: *Delphine*, Barbeau, *Gabrielle*, Calvarin, en *Marguerite*, Barthelemy, alle drie op avontuur; *Salland*, Jonker, en *Saravacca*, Jonker, beide naar Archangel; *Jason*, Hansen, naar Newcastle; *Fortuna*, Scheide, naar Engeland; *Josephine*, Garçon; *Argentina*, Lavagnan, en *John and Mary*, Wills, alle drie naar Newcastle; *Auguste*, Schwarz, naar Odessa; *Paul et Edmond*, Ruand, naar Lebourne; *Tricolor*, Jacobsen, naar Riga; alle met ballast; *Maria Louisa*, Schultz, en *Genius*, Wettern, beide naar Hamburg; *Louis Napoleon*, Drungand, naar Havre; *Jeune Fanny*, Gimié, en *Peru*, Luns, beide naar Triest; *Budget*, Minne, naar Liverpool: de zes laatst genoemde met ballast.

Van Gent zijn uitgezeild: *Theodor*, de Vries, naar Hamburg, met stukgoederen; *Maria*, Nielsen, op avontuur, met ballast.

Ingezonden Stukken.

De Tafeldans.

Wie heeft in de laatste dagen niet hooren spreken over het geheimzinnige verschijnsel, dat onder den hoogst onjuisten naam: *de Tafeldans*, wordt aangeduid. Hoofden en tafels draaijen er van, en zoo iemand geacht wordt eenigermate zijne studie se hebben gemaakt van de natuur, hare verschijnselen en werkingen, wordt hij thans onfeilbaar bestormd met vragen naar de oorzaken en wetten van het verschijnsel. Het draaijen van tafels, hoeden en andere voorwerpen, dat eerst verbazing wekte, is in de laatste dagen kinderspel geworden bij nog verbazender werkingen; werkingen evenwel, die door sommigen eenvoudig worden geloochend, terwijl men zeker een even korte weg is als de verklaring, door een Duitscher — zoo ik meen — van de oorzaak des ganschen verschijnsels gegeven, dat het een werk des duivels is: ik heb meer eerbied voor de vroomheid, dan voor het doorzigt van den man, die dit zeide.

De tafeldans — wij willen haar nu ook zoo noemen — behoort tot de verschijnselen der natuur; waarnemingen en proeven moeten het dus leeren verklaren; het aannemen van willekeurige onderstellingen leidt van den weg. Ik wil het een en ander mededeelen, dat ik er van heb gezien en ondervonden; mijne handteekening bevestigt er de waarheid van, en gerust zou ik mij bereid verklaren, om dit met eede te doen, indien de zaak eenen eed waardig ware.

Mijne huisgenooten hadden reeds vroeger proeven genomen om tafels in beweging te brengen; sommige slaagden, andere mislukten. Toen wij ll. maandag in het Handelsblad van dien dag nog veel grooter wonderen hadden gelezen, meende men ten mijnent daarvan ook eene proef te moeten nemen. Men bediende zich daartoe van een klein mahonijhouten tafeltje, omtrent 6 ned. palmen lang en 4 breed, waarvan het blad is geschroefd op eenen standaard, die aan de benedenzijde uitloopt in drie schuinsch staande pootjes. Toen men mij riep om de werking te zien, vernam ik, dat door een keten van drie personen op de hekende wijze het tafeltje binnen weinige minuten was in beweging geraakt. Op dat oogenblik gehoorzaamde het reeds aan het bevel om stil te staan, regts of links te draaijen. Er bij komende, beval ik, *ofschoon tot de keten niet behoorende of behoord hebbende*, het draaijende tafeltje, op forschen toon, stil te staan, gelijk het aanstonds deed. Nu werden de volgende proeven genomen, onder welke de werking zich van lieverlede verhoogde:

Het tafeltje draaide snel of langzaam, naar bevel; ligtte één of twee pootjes op, en wel bepaald de bevolene. Stil staan scheen het niet lang te kunnen, ten minste het geraakte dan in eene sterke trilling, die in draaijen overging.

Ik legde eenen sleutel op het blad, digt aan den rand, en beval dien af te werpen. Het tafeltje ging over zijde tot dat de sleutel was gevallen en rigte zich toen weder op. Met een' koperen vingerhoed mislukte deze proef. Ook de straks te noemen getal-aanwijzingen slaagden niet met geld, waarbij centen waren. Wordt dan de werking door koper verlamd? Ik weet het niet, en deel slechts mede, wat ik zag en deed.

Op bevel wees het tafeltje door tikken aan, hoe veel personen er in het vertrek waren, hoe veel stoelen enz. Hierbij trokken de volgende bijzonderheden mijne aandacht:

1. Het tafeltje duidde ook eenigermate de soort aan. Voor negen sleutels, zes groote en drie kleine, gaf het zes sterke en drie kleine tikken;

2. Bij grootere getallen, b. v. het aantal glasruiten, gaf het een gedeelte der tikken met eenen, de overige met een of beide andere pooten. In de volgorde der pooten volgde het altijd den loop der zon, van links naar regts;

3. Bij verhoogde werking kon men bevelen, met welken poot de aanduiding geschieden zou;

4. Gevraagd, hoe veel stoven er in het vertrek waren: drie tikken, één met een poot, twee met eenen anderen, en wel: het eerst in de rigting van ééne stoof, het laatste nagenoeg in die van de beide andere stoven;

5. Gevraagd: hoeveel ledekanten zijn er in de kamer? Één zeer klein tikje. — Er stond een poppe-ledekantje van eene mijner dochtertjes;

6. De ouderdom van personen werd door tikken met juistheid opgegeven; de jaren met sterke tikken, na den laatsten jaarslag een flaauwere voor de overige maanden of weken. Deze proef gelukte later ook ten aanzien van twee der aanwezigen, wier ouderdom aan geen der personen van de keten bekend was. Nu en dan faalde zij, en het is ons zelfs volstrekt niet gelukt, ons tafeltje den ouderdom van mijn zesjarig zoontje door tikken te doen aanwijzen;

7. Eindelijk: mijne echtgenoote legde cigaren bij het tafeltje en vroeg, hoe veel cigaren zijn daar? De aanduiding door tikken gaf twee te veel, en of er na cigaren afgenomen of bijgelegd werden — altijd twee te veel. Al de cigaren werden weg genomen en de vraag herhaald — twee tikken. Deze proef is hoogst zonderling. Zouden ergens twee cigaren in het vertrek zijn geweest, zonder dat wij het wisten? Ik herhaal het: ik weet het niet, en verhaal slechts.

Andere proef: er stond een doosje met teekenpotlooden bij de hand. Ik zette dat op ongeveer anderhalve ned. el afstand op den grond en beval het tafeltje er naar toe te gaan. „Nu wordt er al te veel van gevergd!" zeide mijne vrouw. Maar zie, het tafeltje stelde zich in beweging en ging al draaijende naar het doosje, waar het overheen stil bleef staan. Mijne vrouw herhaalde deze proef met een verkalt theekistje, en zij gelukte.

Ik moet nog zeggen, dat de proef genomen werd op eenen planken vloer; — dat de afwisseling van één persoon van den keten de werking niet veranderde, eene kleine vertraging uitgezonderd, doch dat de beweging geheel ophield, toen er zich een jong mensch van onze kennis bij plaatste, met wien ook den vorigen dag lang te vergeefs beproefd was het tafeltje in beweging te brengen, — en dat, gelijk van zelf spreekt, de keten van personen bestendig de handen op het tafeltje houden moest.

Tot mijn leedwezen ontbreekt het mij aan werktuigen, om waar te nemen of er ook b. v. afwijkingen bij de magneetnaald plaats hebben. Vertoont deze geene werking, wanneer men haar op het tafeltje plaatst? Zulke vragen kan men vele doen, en eerst na juiste, wetenschappelijke proeven, iets naders te weten komen aangaande den aard van het zonderlinge verschijnsel. Alle pogingen om er voor als nog de ware oorzaak van te bepalen, houde ik voor onderstellingen, schoon 't mij voorkomt, dat de werking geene de minste overeenkomst heeft met die van de elektrische, aard-magnetische of elektro-magnetische. Met die van het dierlijk magnetisme heeft zij de meeste overeenkomst. Hoe het zij: dit zal wel waar zijn, dat een onbezield en onbewerktuigd tafeltje, bij geene mogelijkheid, op 's menschen bevel in een bezield voorwerp kan veranderen, en dus de oorzaak eene andere *moet* zijn.

Na het deel nemen aan den keten meen ik snelleren bloedsomloop en verhoogde warmte te zijn ontwaar geworden. Anderen bemerkten een weinig vermoeidheid; nog anderen tinteling in de handen. Doch dit alles kan het gevolg zijn van het houden eener bepaalde positie. Een groot aantal personen in het vertrek schijnt de werking te belemmeren.

In allen gevalle is het, dunkt mij, de taak der geneeskundigen, het publiek zoo spoedig mogelijk voor te lichten ten aanzien van het al of niet bedenkelijke van proeven, door welke de een of ander zijne gezondheid zou kunnen in gevaar brengen; een gevaar, welligt te grooter, naar mate de bedoelde natuurwerking nog geheimzinniger en het nemen van proeven te gemakkelijker is. Wij mogen daarom aan de geneeskundige faculteit wel met nadruk vragen, in hoe ver zij de zaak moet ontraden. Men spreekt wel van de nadeelen die men hier of daar er door zou hebben ondervonden; maar aan losse courant-berigten van dien aard, vooral van buitenslands, valt weinig waarde te hechten. De zaak verdient ook uit dit oogpunt een nader en zorgvuldig onderzoek.

ORSCHOT, 1 Junij 1853.

H. M. C. VAN OOSTERZEE.

Advertentien.

TER DRUKKERIJ VAN DE GEBROEDERS ABRAHAMS.